

Mathare, ikke i våre hjerter?

BISTAND

Erik Berg

En mer enn tretti år gammel tradisjon brytes i sommer. Det kommer ingen jente- og guttelag fra Mathare-slummen i Nairobi til Norway Cup. Både i Norge og Kenya er slike turneringer avlyst på grunn av covid-19. Mens våre ungdommer er i ferd med å begynne trening og kamper, blir ungdommer i Mathare skutt på av politiet. De siste ukene er 17 drept. Den siste var en 13-åring som lekte.

Derfor er ikke fotball så viktig lenger i Mathare. Organisert ungdom – cirka 40 prosent av alle under 24 år – står overfor mer grunnleggende utfordringer: hvordan sikre at lokalsamfunn og innbyggere overlever?

Selv om smittetallene øker, er det ikke primært pandemien som dreper i Kenya-slummen. Hovedutfordringene er sult og kriminalitet, vold mot kvinner og barn, samt et «trigger happy» politi. I en årstid med regn og kulde øker smittetall og sosial spenning også fordi myndighetene i et annet av byens 100 slumområder har latt hjemmene til 5000 mennesker raseres.

Frykten for covid-19 øker alles sårbarhet. Kampen for å overleve blir tøffere. Mindre enn noen gang gir det mening å sammenligne urban og rural fattigdom.

Den strukturelle ulikheten i Kenya har rot i britisk kolonistyre (1895-1963). Kenyas apartheid-fortid reflekteres godt i Mathare-landets eldste slum. I dag

FOTO: PRIVAT

ARBEID MOT FATTIGDOM: En forutsetning for å overleve i slummen er at folk, særlig ungdom, organiserer seg, skriver forfatteren. Her dekores veggene på Mathare One Stop Youth Centre.

betaler 90 prosent av innbyggerne i Mathare husleie til såkalte «slumlords». En

utviklingsarbeidet til Mathare Youth Sports Association. Den har fremmet gutter og jenters deltakelse og ledelse på innovativt vis. Ett eksempel på at en lykkes er Mathare Uniteds

Muasa leder Mathare Environment Youth Information Centre. Han deltok på Askers ungdomskonferanse i 2019 og møtte statsminister Solberg. I juni skrev han brev til henne og viste til utfordringene, men også mulighetene som covid-19 betyr for Mathare og andre slumområder i Øst Afrika. Muasa har ikke fått svar.

” Fotball er ikke lenger så viktig i Mathare.

miks av lokale og nasjonale politikere, entreprenører og forretningsfolk har tilegnet seg kontroll over statlig land.

En forutsetning for å overleve i slummen er at folk organiserer seg. Det gjelder særlig kvinner og ungdom. Mathare har vært et satsingsområde for norske utviklingsaktører, med barn og ungdom som målgruppe. Enkeltpersoner, frivillige organisasjoner, Norges Fotballforbund, UD og Norad har i flere tiår støttet idretts-, likestillings-, miljø- og

utvikling fra «slumklubb» til ledende elitelag på tross av hindringer fra et korrupt fotballforbund. Kenyas landslagskaptein er fra Mathare.

Etter 30 år med jente- og guttelag i Norway Cup er Mathare blitt et begrep i norsk idrett. Brumunddal, Sotra, Søgne, Asker, Stabæk, Start og flere andre klubber har vært vertskap for både fotball-lag og kulturgrupper. Men har Mathare nå blitt glemt?

Habitat Norge, en Mathare-partner, har skrevet brev til UD, Norges Fotballforbund og Norsk toppfotball. Foreningen har også søkt om midler til å utvide «One Stop»-infrastrukturen og «håndvask-aksjonen». De har heller ikke fått svar og har satt i gang en egen innsamling. På habitat-norge.org kan du lese mer om aksjonen.

Erik Berg,
leder for Habitat Norge
erikberg@yahoo.com